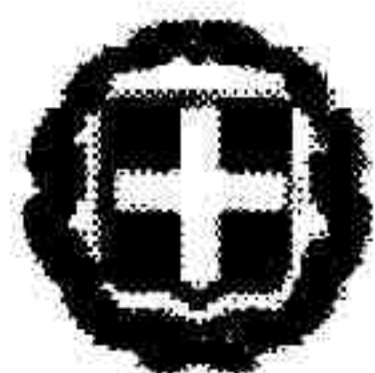

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Βαθμός Ασφαλείας:
Να διατηρηθεί μέχρι:

02 JUN 2010

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Μαρούσι, 2- 6- 2010
Αρ.Πρωτ. Βαθμός Προτερ.
54230/ΙΗ

Ταχ. Δ/ση : Α. Παπανδρέου 37
Τ.Κ. – Πόλη : 151 80 ΜΑΡΟΥΣΙ
Ιστοσελίδα : www.ypepth.gr
Τηλέφωνο : 210-344 23 20
FAX : 210-344 32 45
GKOSK

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού
Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

ΚΟΙΝ: Βουλευτή κ.
- Νίκο Ι. Νικολόπουλο
(Δια της Βουλής των Ελλήνων)

ΘΕΜΑ : «Απάντηση στην Ερώτηση
με αριθμό 9946/11-5-2010»

Απαντώντας στην Ερώτηση με αριθμό 9946/11-5-2010, την οποία κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Νίκος Ι. Νικολόπουλος σχετικά με τη σχολική «διαρροή», σας κάνουμε γνωστά τα ακόλουθα:

Η εκπαιδευτική πολιτική του Υπουργείου Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων συνίσταται αφενός στη διασφάλιση του δικαιώματος κάθε μαθητή να έχει ανεμπόδιστη και ελεύθερη πρόσβαση στη γνώση και αφετέρου στην ανάδειξη της εκπαίδευσης ως αγαθού που όλοι οι νέοι μπορούν να απολαμβάνουν.

Συγκεκριμένα, το Υπουργείο Παιδείας, Δ.Β.Μ.Θ. έχει υιοθετήσει σειρά μέτρων που εκτιμάται ότι συμβάλλουν στην πρόληψη και αντιμετώπιση του φαινομένου της διαρροής μαθητικού πληθυσμού με την εγκατάλειψη της υποχρεωτικής εκπαίδευσης, καθώς και στη διευκόλυνση της ένταξης στο σχολικό περιβάλλον, όπως:

1. Η καθιέρωση της υποχρεωτικής εκπαίδευσης στο Δημοτικό σχολείο και στο Γυμνάσιο, εφόσον ο μαθητής δεν έχει υπερβεί το 16^ο έτος της ηλικίας του σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 2 του Ν. 1566/ 85 (ΦΕΚ 167, τ. Α' 30-09-1985).

2. Η ποινικοποίηση της μη εγγραφής των μαθητών στο Γυμνάσιο, με την τιμωρία του προσώπου που έχει την επιμέλεια του ανηλίκου και παραλείπει την εγγραφή του ή την εποπτεία του ως προς τη φοίτηση (άρθρο 458 του Ποινικού Κώδικα) αλλά και τη μεταβίβαση στο Νομάρχη της αρμοδιότητας επιβολής κυρώσεων στους γονείς και κηδεμόνες που δεν εγγράφουν τα παιδιά τους ή αμελούν για τη φοίτησή τους στο σχολείο (Π.Δ.161/00, ΦΕΚ 145 τ. Α' 23-06-2000).

3. Η λειτουργία των Εσπερινών Γυμνασίων, στα οποία γίνονται δεκτοί εργαζόμενοι μαθητές, εφόσον έχουν συμπληρώσει το 14^ο έτος της ηλικίας τους (παρ. 8 άρθρου 5 του

N. 1566/85 ΦΕΚ 167, τ. Α'/30-09-1985). Η φοίτηση των μαθητών των Εσπερινών Γυμνασίων μπορεί να χαρακτηριστεί επαρκής με προσαύξηση του αριθμού των αδικαιολόγητων απουσιών τους κατά (30) τριάντα (Π.Δ. 185/90, ΦΕΚ 70, τ.Α'/04-05-1990), αναγνωρίζοντας τις δυσκολίες που οι μαθητές αντιμετωπίζουν λόγω της εργασίας τους.

4. Η λειτουργία του θεσμού των Φροντιστηριακών Τμημάτων και Τάξεων Υποδοχής (Φ10/20/Γ1/708/07-09-99 Υ.Α., Φ.Ε.Κ. 1789, τ. Β'/28-09-1999), ενός ευέλικτου σχήματος θεσμικής και διδακτικής παρέμβασης, που στοχεύει στην ομαλή και ισόρροπη ένταξη των παλιννοστούντων και αλλοδαπών μαθητών στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα με εντατικά προγράμματα για τη μαθησιακή προετοιμασία και την εκμάθηση της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας.

5. Η παροχή δυνατότητας εγγραφής σε όλους τους αλλοδαπούς μαθητές χωρίς διακρίσεις. Επίσης, οι αλλοδαποί μαθητές διευκολύνονται στην ένταξή τους στη μαθησιακή διαδικασία με την απαλλαγή από τη βαθμολογία στα μαθήματα της Αρχαίας και Νεοελληνικής γλώσσας και με την προφορική εξέταση στα υπόλοιπα μαθήματα, για τον πρώτο χρόνο φοίτησής τους στο ελληνικό σχολείο, ενώ παρέχονται παρόμοιες διευκολύνσεις για το δεύτερο έτος φοίτησής τους. Ταυτόχρονα, οι μαθητές αυτοί προάγονται ή απολύονται με χαμηλότερη βαθμολογική βάση (Π.Δ. 182/84 αρθ. 3, Π.Δ. 60/2006 άρθ. 34).

Από τους πίνακες Α/θμιας και Β/θμιας Εκπ/σης, οι οποίοι κατατίθενται φαίνεται ότι:

Η σχολική διαρροή στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση είναι ελάχιστη. Το Υπουργείο Παιδείας Δ.Β.Μ.Θ καταβάλλει συνεχείς προσπάθειες μέχρι την πλήρη εξάλειψή της. Σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 11 του Π.Δ. 201/98 (ΦΕΚ 161Α) «α. Η φοίτηση των μαθητών παρακολουθείται από το δάσκαλο της τάξης, καταγράφονται οι καθημερινές απουσίες και για το θέμα υπάρχει αλληλοενημέρωση οικογένειας - σχολείου. Ο δάσκαλος της τάξης φροντίζει να κατατίθενται από τους γονείς στο σχολείο τα στοιχεία που ζητούνται από το διευθυντή για τη δικαιολόγηση των απουσιών.

β. Όταν μαθητής απουσιάζει αδικαιολόγητα και οι γονείς ή ο κηδεμόνας τους δεν επικοινωνούν με το σχολείο, παρ' όλες τις ειδοποιήσεις, αναζητείται η οικογένειά του μέσω της δημοτικής ή αστυνομικής αρχής. Στις περιπτώσεις που η αναζήτηση δεν φέρει αποτέλεσμα, αναφέρεται η διακοπή της φοίτησης στον αρμόδιο Προϊστάμενο, στον οποίο υποβάλλονται και τα σχετικά με την αναζήτηση έγγραφα. Ο Προϊστάμενος της Δ/σης ή του Γραφείου Π.Ε. αναζητεί το μαθητή σε όλα τα σχολεία του νομού. Όταν και αυτή η ενέργεια δεν φέρει αποτέλεσμα ο Προϊστάμενος υποβάλλει σχετική αναφορά στη Δ/ση Σπουδών Π.Ε. του ΥΠ.Ε.Π.Θ. που συνοδεύεται από έκθεση, η οποία περιέχει τα στοιχεία της έρευνας που έγινε. Η αναζήτηση σε όλα τα σχολεία της χώρας γίνεται από τη Δ/ση Σπουδών Π.Ε. του Υπουργείου Εθν. Παιδείας και Θρησκευμάτων».

Όσον αφορά το ποσοστό της σχολικής διαρροής στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση για το σχολικό έτος 2008-09 είναι 3,8% σύμφωνα με τα στοιχεία που συγκεντρώθηκαν κατόπιν απογραφικής έρευνας με βάση την αριθμ. 153168/ΙΚ Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ 2473, τ.Β'/05-12-2008) «Καθορισμός Δεικτών Μέτρησης Αποτελεσματικότητας και Αποδοτικότητας του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (ΥΠ.Ε.Π.Θ)».

Σύμφωνα με το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο υπάρχει ένας αριθμός ποικίλων παραγόντων που οδηγούν στην πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου. Σε πολλές μάλιστα περιπτώσεις μαθητών «υψηλού κινδύνου» για σχολική διαρροή παρουσιάζεται συνύπαρξη περισσοτέρων του ενός παραγόντων. Για λειτουργικούς λόγους οι παράγοντες αυτοί χωρίζονται σε τέσσερις κατηγορίες:

1.κοινωνικοί παράγοντες (σύστημα κοινωνικών αξιών, απαξίωση των σπουδών από την αγορά εργασίας κ.ά.),

2.οικογενειακοί παράγοντες (φτώχεια, χαμηλό εκπαιδευτικό επίπεδο γονέων, οικογενειακά προβλήματα κ.ά.),

3.προσωπικοί παράγοντες (χαμηλή αυτοεκτίμηση, άγχος, έλλειψη ενδιαφερόντων, μαθησιακές δυσκολίες, σχολική αποτυχία κ.ά) και

4.εκπαιδευτικοί παράγοντες (χαμηλής ποιότητας διδασκαλία, μη διαφοροποίηση της διδασκαλίας, ακατάλληλα προγράμματα σπουδών κ.ά.)

Το Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο τα τελευταία χρόνια έχουν εστιάσει σε παρεμβάσεις που αφορούν τους παράγοντες των δύο τελευταίων κατηγοριών. Συγκεκριμένα:

- Έχει συσταθεί το «Παρατηρητήριο Μετάβασης», το οποίο λειτουργεί στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο με στόχο, μεταξύ άλλων, την έρευνα (συλλογή και επεξεργασία των στοιχείων) της μαθητικής διαρροής αλλά και τον εντοπισμό των βασικών της αιτίων. Από τις τέσσερις έρευνες που διεξήχθησαν μέχρι στιγμής, έχουν προσδιοριστεί πολλά στοιχεία τα οποία χρησιμεύουν τόσο για την πρόληψη όσο και για την αντιμετώπιση της μαθητικής διαρροής. Η χαρτογράφηση μάλιστα του φαινομένου σε επίπεδο γεωγραφικής περιφέρειας και νομού υποδεικνύει στον εκπαιδευτικό σχεδιασμό τις περιοχές υψηλής προτεραιότητας για σχετικές παρεμβάσεις.

- Οι έρευνες μαθητικής διαρροής του Παρατηρητηρίου Μετάβασης αποστέλλονται στα ΠΕΚ και στα σχολεία, ώστε να ενημερώνονται τόσο οι υποψήφιοι όσο και οι εν ενεργεία καθηγητές για τεχνικές πρόληψης και αντιμετώπισης του φαινομένου.

- Επειδή μία από τις βασικές αιτίες διαρροής είναι και η σχολική αποτυχία, γίνονται παιδαγωγικές παρεμβάσεις προς την κατεύθυνση αυτή και λαμβάνονται ουσιαστικά μέτρα για την αντιμετώπισή της με καλύτερα προγράμματα και βιβλία, με περιορισμό της διδακτέας ύλης, με την εισαγωγή καινοτόμων δράσεων (όπως η εφαρμογή της ευέλικτης ζώνης) κ.ά. Τα μέτρα αυτά αμβλύνουν τις εκπαιδευτικές ανισότητες και δημιουργούν τις προϋποθέσεις για την ανάπτυξη των νοητικών ικανοτήτων και παρωθητικών δυνάμεων που είναι απαραίτητες για την επιτυχή σχολική φοίτηση, αφού επιτρέπουν την ανάπτυξη βασικών δεξιοτήτων (αναγνωστική και μαθηματική ικανότητα, ικανότητα εργασίας σε ομάδα κ.ά.) και την ενίσχυση της αυτοεκτίμησης του «αδύναμου» μαθητή, γεγονός που ενισχύει την περαιτέρω παραμονή του στο σχολείο.

- Οι μαθητές με μαθησιακές δυσκολίες στηρίζονται με την εφαρμογή του θεσμού της ενισχυτικής διδασκαλίας και της πρόσθετης διδακτικής βοήθειας, ώστε να αντιμετωπίζουν τα ιδιαίτερα μαθησιακά τους προβλήματα και να μην εγκαταλείπουν τα σχολεία.

- Για την ένταξη και ενσωμάτωση των αλλοδαπών μαθητών λειτουργούν Αυτοτελείς Τάξεις Υποδοχής, Φροντιστηριακά Τμήματα και Διαπολιτισμικά σχολεία.

- Για την εκπαίδευση των τσιγγανοπαίδων και την ένταξή τους στο σχολείο εφαρμόζονται ειδικά προγράμματα με θεαματικά αποτελέσματα.

- Με τον θεσμό των Σχολείων Δεύτερης Ευκαιρίας δίνεται η ευκαιρία επιστροφής στην εκπαίδευση όσων την εγκατέλειψαν πρόωρα.

Στην τελευταία (τέταρτη κατά σειρά) έρευνα καταγραφής της μαθητικής διαρροής του Παρατηρητηρίου Μετάβασης (Π.Μ.) του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου (Π.Ι.) προσδιορίστηκε η μαθητική διαρροή των μαθητών που γράφτηκαν στην Α΄ τάξη των σχολείων της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης το σχολικό έτος 2003-04, ξεχωριστά για κάθε τύπο σχολείου (μαθητική διαρροή Γυμνασίου = 6,51%, Ενιαίου Λυκείου = 2,32% και ΤΕΕ = 21,51%). Τα στοιχεία αυτά συγκρινόμενα με τα αντίστοιχα της προηγούμενης έρευνας μαθητικής διαρροής του Π.Μ. [3η Έρευνα μαθητικής διαρροής (γενιά μαθητών 2000-01)] δείχνουν μείωση της μαθητικής διαρροής στο Ενιαίο Λύκειο (από 3,32% σε 2,32%), και μικρή αύξηση στα ΤΕΕ (από 20,28% σε 21,51%) και στο Γυμνάσιο (από 6,09% σε 6,51%). Επισημαίνεται ότι η περίοδος αυτή χαρακτηρίζεται και από εισροή στο εκπαιδευτικό σύστημα μεγάλου αριθμού παιδιών μεταναστών που διαρρέουν ευκολότερα λόγω των γνωστών αδυναμιών ένταξης. Γενικότερα στο Γυμνάσιο (το οποίο αποτελεί υποχρεωτική βαθμίδα), με βάση στοιχεία των ερευνών μαθητικής διαρροής του Π.Μ. του Π.Ι., διαπιστώνεται την τελευταία εικοσαετία (με εξαίρεση την τελευταία μέτρηση) ισχυρά πτωτική τάση της μαθητικής διαρροής.

Στο πλαίσιο σχεδίου δράσης του Υπ.Π.Δ.Β.Μ.Θ. «ΝΕΟ ΣΧΟΛΕΙΟ: Πρώτα ο μαθητής», προβλέπονται ουσιαστικές αλλαγές σε όλο το φάσμα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και αποσκοπούν στο να κάνουν το σχολείο φιλικότερο στους μαθητές, πράγμα που εκτιμάται ότι θα μειώσει και την μαθητική διαρροή. Μεταξύ άλλων προτείνεται και η εφαρμογή ειδικών προγραμμάτων σε Ζώνες Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας στα σχολεία των οποίων φοιτούν μαθητές κοινωνικά ευπαθών ομάδων οι οποίοι είναι περισσότερο εκτεθειμένοι σε «διαρροή» από το σχολείο.

Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ

Εσωτερική διανομή

1. Γραφείο κ. Υπουργού
2. Γραφείο κ. Υφυπουργού
3. Τ.Κ.Ε.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Σ ΠΡΟΣΤΑΜΕΝΟΣ